

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในกลุ่มโรงเรียนสำนักงาน

เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

เดชา ชัยชนะ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และทดสอบการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน One Way Analysis of Variance ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงมีความคิดเห็นด้านกิจกรรมชุมนุมสูงกว่าครูเพศชาย 3) ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปีและ 10-15 ปี มีความคิดเห็นในด้านกิจกรรมชุมนุมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

คำสำคัญ: 1) ความคิดเห็น 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับประเทศชาติ และการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาจะต้องเกิดจากความร่วมมือกันของผู้บริหารและครูในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียนที่มุ่งเน้นส่งเสริมความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนตามปกติ ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้ศีลธรรมจริยธรรม ระเบียบ วินัย plugged และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรู้อย่างเท่าทันให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถเข้าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็ก และเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะพร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2553)

อย่างไรก็ตามการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นยังคงเกิดปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ดีเท่าที่ควร และเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสาเหตุของการเกิดปัญหา เช่น ครูไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษาเนื่องจากมีครูเกษียณอายุราชการ ลาออก โอนย้ายสังกัด ย้ายกลับภูมิลำเนา ครูไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ครูต้องปฏิบัติงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดทำให้ภาระงานของครูเพิ่มจำนวนมากขึ้นซึ่งทำให้ปฏิบัติงานการสอนได้ไม่เต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่นิเทศการสอนของครู ทำให้ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่ม โรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลวิจัยที่พบมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้นักเรียนได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคนดี มีความรู้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีเพศต่างกันและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 243 คน กลุ่มตัวอย่าง 150 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศและประสบการณ์ในการสอน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมแนะแนว 2) ด้านกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และ 4) ด้านกิจกรรมชุมนุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศวิเคราะห์โดยใช้ Independent t – test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยการทดสอบด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแนวทางส่งเสริมการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงมีความคิดเห็นด้านกิจกรรมชุมนุมสูงกว่าครูเพศชาย

3. ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10-15 ปี มีความคิดเห็นในด้านกิจกรรมชุมนุมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ นักเรียนได้มีการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำเนินชีวิตได้ทั้งอยู่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียนได้อย่างดี เพราะนักเรียนเป็นบุคคลที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย เกิดการพัฒนาขึ้นเป็นวินัยประจำตัว ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ(2551,หน้า1-36) มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับการศึกษาของ อมรรวรงค์ แสงนิล(2557,หน้า 79) เป็นเพราะตระหนักและเห็นความสำคัญของบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนดีมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยีและเป็นคนดีมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงโดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามบทบาทของแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผลจากการวิจัยพบว่าบุคลากรที่ร่วมกันบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีประสบการณ์ในการทำงานรูปแบบบทบาทของตนเองในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ครอบคลุมผู้เรียนทุกคน จัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มศักยภาพตามความสนใจ ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

สำหรับผลการวิจัยความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในแต่ละด้านมีข้อคิดเห็นดังนี้

ด้านกิจกรรมแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะกิจกรรมแนะแนวช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุกๆ ด้าน มุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน การที่วิชาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการแนะแนว เข้ามามีบทบาทในการศึกษามากขึ้น เขาชนเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติและจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ซึ่งต้องรับผิดชอบประเทศชาติต่อไป จึงสมควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะ เป็นทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ เพื่อช่วยให้เขาชนเหล่านั้นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข ซึ่งกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษาสิ่งแวดล้อมสามารถคิดตัดสินใจคิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมายวางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียน และอาชีพสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนวช่วยให้นักเรียนเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุกๆ ด้าน มุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน การที่วิชาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการแนะแนว เข้ามามีบทบาทในการศึกษามากขึ้น ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติและจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ซึ่งต้องรับผิดชอบประเทศชาติต่อไป จึงสมควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะ เป็นทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ เพื่อช่วยให้เขาชนเหล่านั้นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุขการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวเป็นการช่วยเหลือให้คำปรึกษากับนักเรียนในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีการประชุมทำความเข้าใจและกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ ส่งเสริมบุคลากรเข้าร่วมการอบรม สัมมนาต่างๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาองค์กรของตนให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือแนะแนวให้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ ความถนัดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันทร กำภักสร (2557, หน้า 91-92) มีการกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการแนะแนวอย่างชัดเจน มีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย อีกทั้งรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อวางแผนพัฒนาและให้การช่วยเหลือกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา จัดกิจกรรมแนะแนวในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เชิญวิทยากรภายนอกให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมแนะแนว จัดให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม

จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านเพื่อป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ด้านการแนะแนว ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานแนะแนว ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดขึ้นเพื่อ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบและใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ รู้จักเลือกและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เหมาะสมกับตนเองวางแผนชีวิตและอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ สามารถปรับตัวได้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรมและวินัยมีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนรวม สิ่งแวดล้อม ครอบครัวและสังคม ตลอดจนเกี่ยวเนื่องการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระ ซึ่งการบริหารกิจกรรมนักเรียนจะต้องเน้น ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์การวางแผน ปฏิบัติตามแผนการประเมินและ ปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยกันคิดช่วยกันทำช่วยกัน แก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิไลรัตน์ โกพลรัตน์ (2556, หน้า 74-75) กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีความ รับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน และกับบริบทของสถานศึกษา

ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและ เต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญ ทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรมจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ออกแบบกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะของจิตอาสา ซึ่งกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัคร เวลาในการเข้าร่วม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ผู้เรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมทุกชั้นปี ในการจัดกิจกรรมควร เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการรายงานและเผยแพร่ผลงานด้วยตนเอง ซึ่ง สอดคล้องกับ ประจวบ ขวัญมัน (2557) สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร สถานศึกษาควร นำนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางอย่างเป็นรูปธรรม สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการเข้าร่วม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนที่จัดโดยหน่วยงานอื่นด้านผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่อย่าง

แท้จริง ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน มีจิตอาสาและเสียสละเพื่อส่วนรวม ด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ควรได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัดอย่างเพียงพอ การดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น เช่น คุรุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สถานศึกษามีอุปกรณ์ที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ควรกำหนดเวลาไว้ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและประโยชน์มีการกำหนดจำนวนครั้งสำหรับการจัดกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษาให้ชัดเจน

ด้านกิจกรรมชุมนุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กิจกรรมชุมนุมเป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เป็นกิจกรรมการมุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัยความรับผิดชอบ ฐิติทิและหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกันจัดขึ้นตามความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน มีทักษะกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียน ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เป็นกลุ่มผู้เรียนที่มีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน การจัดตั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ สมาชิก โครงสร้างของชุมนุมและบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรพงษ์ กามี (2555, หน้า 37-38) แผนการจัดกิจกรรมชุมนุมเป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำและผู้ตาม ตลอดจนเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนมีความสุขสานในการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมมีงานที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์และฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ซึ่งตรงตามเป้าประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พุทธศักราช 2551 แผนการจัดกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้มีความใกล้ชิดตัวผู้เรียนผู้เรียนพบได้ในท้องถิ่นและในชีวิตประจำวันตลอดจนมี วิทยากรให้ความรู้อยู่ในท้องถิ่นการเดินทางสะดวกไม่ไกลจากโรงเรียน อีกทั้งผู้เรียนยังได้ศึกษานอกสถานที่ ทำให้ผู้เรียนมีความสุขสานและสนใจในการจัดกิจกรรมซึ่งตรงตามวิสัยทัศน์ของ

โรงเรียนชลประทานผาแตก ที่เน้นให้มีผู้นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่รับผิดชอบดูแลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งครูเพศหญิงและครูเพศชายต่างให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่จะคอยดูแลนักเรียนให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ รับผิดชอบในส่วนของการที่ตนเองได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิชัย แข่งขัน (2556, หน้า 91-92) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งชายและหญิงต่างก็เห็นว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ซึ่งต้องมีการจัดกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายเมื่อมีบทบาทหรือได้รับมอบหมายในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนบุคคลนั้นก็ต้องปฏิบัติอย่างเต็มศักยภาพ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีและ 10-15 ปี มีความคิดเห็นด้านกิจกรรมชุมนุมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากย่อมมีทักษะ ความรู้ ความชำนาญ มีโอกาสเข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยซึ่งสอดคล้องกับ พัฒลาพร ฤทธิมนตรี (2556, หน้า 74) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-20 ปี มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี และต่ำกว่า 10 ปี การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องบริหารตามหลักสูตร ไม่ว่าผู้บริหารและครูผู้สอนผู้ใดที่จะมาบริหารนั้นจะมีประสบการณ์ในการทำงานมากหรือน้อยต้องดำเนินงานตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมแนะแนวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารจัดการกิจกรรมแนะแนวนอกสถานที่ ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมแนะแนวนอกสถานที่โดยให้ครูบริหารจัดการนำเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย หรือสิ่งที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มาบูรณาการในกิจกรรมแนะแนว

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้ลูกเสือ – เนตรนารี และยุวกาชาดบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนและท้องถิ่น ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในรายวิชาต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น วิชาลูกเสือ-ยุวกาชาด วิชาเวลาว่าง วิชาหน้าที่พลเมือง เป็นต้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ อย่างเต็มความสามารถ ดังนั้น ผู้บริหารควรใส่ใจในการบริหารงานมีบทบาทในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์มากยิ่งขึ้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมชุมนุมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการจัดกิจกรรมชุมนุม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการประชุมครูที่รับผิดชอบในชุมนุมต่างๆ จัดการบริหารงานในวิชาชุมนุมอย่างเป็นระบบ โดยให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการปฏิบัติงาน ให้เกิดประสบความสำเร็จ มีการสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กับครูที่ปฏิบัติงานในกิจกรรมชุมนุม ดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมกิจกรรมชุมนุมอย่างเต็มกำลังความสามารถ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ชุมชนกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการต่อไป
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อไป
3. ควรศึกษาวิจัยเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มโรงเรียนสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

จันทร์ กำภักศร. การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 .
วิทยานิพนธ์.ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.2557.

ประจบ ขวัญมั่น . การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตชายแดนไทย-
พม่า.วารสารศึกษาศาสตร์.สาขาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยนเรศวร.2557.

พัฒนาพร ฤทธิมนตร์ .ได้ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมือง
จังหวัดนครพนม.วิทยานิพนธ์.(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนครพนม.2556.

วัชรพงษ์ กามี . การสร้างแผนการจัดกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนโรงเรียน
ชลประทานผาแตก จังหวัดเชียงใหม่.วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.2555.

วิไลรัตน์ โกพลรัตน์. การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเรณูนคร
จังหวัดนครพนม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ.การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนครพนม.2556.

วุฒิชัย แข่งขัน .ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา.วิทยานิพนธ์.การบริหาร
การศึกษา.ครุศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.2556.

อมราวรรณ แสงนิล . บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่
การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 9.วิทยานิพนธ์.สาขาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.2557.